

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1926.

Första kammaren.

Nr 4.

Torsdagen den 21 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Herr statsrådet *Olsson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 29, angående lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av till ecklesiastikt ändamål anslagen jord; och

nr 30, angående anslag av skogsförsäljningsmedel från utskogen Knappaån till restaurering av Ekshärads församlings kyrkobyggnad.

Justerades protokollen för den 15 och den 16 innevarande månad.

Anmälades och bordlades jordbruksutskottets memorial nr 2, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående anslag för Ölands elektrifiering.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 52, av herr *Lindhagen*, angående beskattning av jordvärde eller jordvärdestegring; och

nr 53, av herr *Jönsson* m. fl., angående åtgärder för tryggnad av inhemsk sockerbetsodling och sockerindustri.

Föredrogos och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bankoutskottets utlåtande nr 3.

Interpellation
ang. under-
sökning
rörande
skolkonflikten
i Stöde.

Herr **Luterkort** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Under de senaste åren ha inom vårt land såväl i städerna som å landsbygden inträffat fall av skolkonflikter. Dessa hava ofta hänfört sig till spörsmålet om lärares eller lärarinnas *personliga* förutsättningar för lärarkallets behöriga utövande.

Ikke sällan hava konflikterna utmynnat i strider emellan å ena sidan vederbörande lärare eller lärarinna och å den andra flera eller färre föräldrar till barn, som varit hänvisade till lärarens eller lärarinnans undervisning. Ofta hava dessa strider varit av ondartad beskaffenhet, ägnade att å ömse sidor i särskilt hög grad uppgjaga känslöstämningar, vilka visat sig vara synnerligen svåra att utjämna men som framför allt — bortsett från den menliga inverkan å själva skolundervisningen — genom sina följder inneburit betydande vådor för barnens andliga omvårdnad. Barnens indragande i de s. k. skolstrejker, vilka särskilt på landsbygden ofta förekommit, innebär lätt konstaterade risker i sistberörda hänseende.

Såsom kammaren har sig bekant har sedan en längre tid tillbaka inom Stöde kommun i Västernorrlands län pågått en skolkonflikt, vilken tilldragit sig allmän uppmärksamhet inom landet. Konflikten ifråga är såsom vederbörande folkskolinspektör nyligen uttalat och enligt vad för övrigt är för alla i frågan initierade bekant alltjämt olöst. Och det kan tilläggas, att de menliga följder av konflikten, varom jag förut ordat, i det föreliggande fallet äro uppenbara och varje dag allt kännbarare.

Jag skall i detta sammanhang icke ingå på frågan om ansvaret för den uppkomna situationen i den s. k. Stödekonflikten eller lämna någon redogörelse för konfliktens förlopp och de åtgärder, som blivit från olika håll vidtagna i syfte att bringa densamma till en lösning. Ej heller skall jag ingå på någon kritik av de uttalanden och kommentarer rörande striden, som kommit till synes i pressen eller gjorts från personer, vilka till konflikten intagit den ena eller andra ståndpunkten.

Ett förhållande torde dock böra vidröras för att motivera min uppfattning, att den s. k. Stödestriden innefattar spörsmål, vilka ur det allmännas synpunkter äga stor betydelse och varå riksdagens uppmärksamhet lämpligen torde böra riktas.

Det har under förevarande skolkonflikt förekommit, att emot varandra i skarpaste motsättning stå två grunduppfattningar rörande sättet för avvecklandet av en skolstrid, där en enhällig opinion hos ett väsentligt antal föräldrar och andra målsmän till skolpliktiga barn rörande en lärarinnas *personliga* kvalifikationer för lärarkallets utövande kommit att stå emot lärarinnans och vissa skolmyndigheters uppfattning. Det har å ena sidan hävdats, att inför en dylik motsättning annan utväg vore, särskilt med tanke å konsekvenser och samhällets prestige, otänkbar än en strikt tillämpning av gällande lagbestämmelser rörande disciplinärförfarande emot läraren eller lärarinnan samt tvångsmedel för barns hållande till skolgång. Å andra sidan har med icke mindre skärpa hävdats, att särskilt i förhållanden av den ömtåliga art, varom här är fråga, icke alltid ett rent byråkratiskt tillvägagångssätt skulle vara lämpligt, klokt eller rent av möjligt. Det har framhållits, att dessa ömtåliga förhållanden ofta borde betinga ett mera personligt, formfritt och smidigt ingripande, än som vore med nyssnämnda uppfattning förenligt.

Utan att taga ställning till den ena eller den andra av nämnda grunduppfattningar lär det i varje fall kunna sägas, att nu gällande lagbestämmelser i ovanberörda ämne *icke* i och för sig garantera sådan lösning av skolkonflikten, som betingas av densamma säregna och synnerligen ömtåliga beskaffenhet. Det är därför förklarligt, om, såsom i Stödekonflikten skett, från olika håll önskemål framställts om ett ingripande från regeringens sida för åstadkommande av sådan auktoritativ undersökning och medling i den beklagliga och

vådliga konflikten, som kunde antagas leda densamma till en ur alla synpunkter lycklig lösning men som därjämte kunde innefatta uppslaget till en vidare undersökning av spörsmål, som ovan berörts.

På grund av vad jag sålunda anført hemställer jag om kammarens tillstånd att få till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet framställa följande frågor:

1:o) Har herr statsrådet för avsikt att i fortsättningen medverka till en saklig, fullständig och opartisk undersökning av den s. k. Stödekonflikten och densamma bringande till en ur såväl skolans som ors-befolkningens synpunkt lycklig lösning; samt

2:o) kan det förväntas, att herr statsrådet, på grundval av de erfarenheter, som en dylik undersökning kan antagas komma att giva och som i övrigt torde vara tillfinnandes inom ecklesiastikdepartementet, kommer att taga under övervägande, huruvida nu gällande lagbestämmelser i ovanberörda ämne kunna anses motsvara sitt syfte?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

*Interpellation
ang. under-
sökning
rörande
skolkonflikten
i Stöde.
(Forts.)*

Avgåvos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 65, av herr *Dahl, Adolf*, om beredande av möjlighet till användande av underparti- och fraktionsbeteckning vid val av landstingsmän m. m.; och

nr 66, av herr *Pers*, om återgång till majoritetsval i enmansvalkretsar vid val till riksdagens andra kammare.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 67, av herr *Andersson, Karl*, och *Westman, K. G.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om uppdelning av Finspångs läns härads domsaga;

nr 68, av herr *Hallin* och greve *Lagerbjelke*, om ökat anslag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp;

nr 69, av herr *Tjällgren* och herr *Andersson, Henrik*, om ökat anslag till anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar;

nr 70, av herr *Hansson, Gustav*, m. fl., om statsunderstöd för yrkesmässig lufttrafik Göteborg—London;

nr 71, av herr *Bergqvist*, om ökad befälspersonal vid Bodens artilleriregemente;

nr 72, av herr *Bergqvist*, om ökad befälspersonal vid Norrbottens infanteriregemente;

nr 73, av herrar *Bergqvist* och *Asplund*, angående användandet av ett vid ombyggnad av det militära epidemisjukhuset i Boden inbesparat belopp;

nr 74, av herr *Julin*, angående tillgodoräknande av viss tjänstetid för expeditionsvakten i sjöförsvarets kommandoexpedition G. W. Breed;

nr 75, av herrar *Westman* och *von Stockenström*, om ökat anslag till fortsatt utgivande genom riksarkivet av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia;

nr 76, av herr *Wohlin* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till löne-reglering för befattningshavare vid naturhistoriska riksmuseet;

nr 77, av herr *Kvarnzelius*, om anslag till tryckning av upprättad redogörelse för de ecklesiastika boställena i Kopparbergs län m. m.;

nr 78, av herr *Pauli*, angående avlönandet av direktören vid musikkonservatoriet;

nr 79, av herr *Ekman, Karl Johan*, angående viss ändring i bestämmelserna angående statsbidrag till avlönande av lärarpersonalen vid folkskolorna;

nr 80, av fröken *Hesselgren*, om höjda stipendier åt elever vid enskilda skolor för husmoderlig utbildning m. m.; samt

nr 81, av herr *Björkman* m. fl., om ökat anslag till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande.

Avgåvos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 82, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till nedsättning av inkomst- och förmögenhetsskatten;

nr 83, av herr *Bondeson*, om skyldighet för försäkringsbolag att lämna taxeringsmyndigheterna uppgift å till bolagets agenter utbetald provision;

nr 84, av herr *Andersson, Elof*, m. fl., med förslag till förordning angående utförselbevis för råg och vete; samt

nr 85, av herr *Nilsson, Nils Anton*, m. fl., med förslag till förordning angående utförselbevis för råg, vete och korn.

Avgåvos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 86, av herr *Pauli*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för befattningshavare vid musikaliska akademien med musikkonservatoriet;

nr 87, av herr *Wallen* och fröken *Hesselgren*, om årligt understöd åt förre poststationsföreståndaren M. Nybergs änka; samt

nr 88, av herr *Björkman*, om årliga understöd åt e. o. verkstadsförmannen vid statens järnvägar L. A. Arvidssons änka och minderåriga barn.

Herr *Dahl, Adolf*, väckte en motion, nr 89, om lagstiftning rörande obligatorisk skiljedom i fråga om arbetsavtal för särskilt samhällsviktiga arbetsområden.

Denna motion hänvisades till behandling av lagutskott.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 90, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, m. fl., om styckning och upplåtande till mindre jordbruk av därtill lämpliga kronoegendomar; samt

nr 91, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om obligatorisk märkning av ägg, som införs till Sverige.

Avgåvos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 92, av herrar *Vennersten* och *von Sneidern*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för veterinärhögskolans professorer;

nr 93, av herr *von Stockenström*, om ökat anslag till understöd åt vissa av högkonjunkturens egnahemslåntagare;

nr 94, av herr *Nilsson, Johan*, i Kristianstad m. fl., om ökade anslag till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet m. m.;

nr 95, av herr *Bergqvist* m. fl., om förhöjt anslag till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan; samt

nr 96, av herrar *Bergqvist* och *Asplund*, om ökat anslag till främjande av skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar med flera områden.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 97, av herr *Petrén*, angående rättighet att utan ansökning av annan få inträde å sinnessjukhus; och

nr 98, av herr *Dahl, Adolf*, m. fl., om åtgärder till främjande av den svenska sceniska konsten.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Eriksson, Valfrid*, för tiden från och med den 25 innevarande månad till och med den 6 nästkommande februari.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.58 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Fredagen den 22 januari f. m.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 29, angående lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av till ocklesiastikt ändamål anslagen jord.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 30, angående anslag av skogsförsäljningsmedel från utskogen Knappåsen till restaurering av Ekshärads församlings kyrkobyggnad.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Ekman, Carl Gustaf*, m. fl. väckta motionen, nr 90, om styckning och upplåtande till mindre jordbruk av därtill lämpliga kronoegendomar.

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott nedan nämnda motioner:

nr 91, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om obligatorisk märkning av ägg, som införs till Sverige; och

nr 97, av herr *Petrén*, angående rättighet att utan ansökning av annan få inträde å sinnessjukhus.

Föredrogs och hänvisade till kammarens första tillfälliga utskott den av herr *Dahl, Adolf*, m. fl. väckta motionen, nr 98, om åtgärder till främjande av den svenska sceniska konsten.

Om åter-
lämnande
från jord-
bruksutskottet
av en dit
remitterad
motion.

Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 2, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående anslag för Ölands elektrifiering.

Detta memorial hade följande lydelse:

»Till jordbruksutskottet har den 18 januari 1926 från andra kammaren blivit remitterad en inom kammaren väckt motion, nr 29, av herr *Wirsell* m. fl. angående anslag för Ölands elektrifiering.

Då utskottet funnit ifrågavarande ärende icke tillhöra dess befattning, får utskottet jämlikt § 7 i gällande reglementariska föreskrifter hemställa, att ifrågavarande motion må till andra kammaren återlämnas.»

Herr förste vice talmannen: Jag hemställer, att kammaren måtte bifalla utskottets förslag med förklarande, att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet.

Vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av bankoutsrottets utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion angående dyrtidstillägg åt den hos riksdagen tillfälligt anställda personalen, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Herr *Ekman, Karl Johan*, väckte en motion, nr 99, om vissa ändringar i bestämmelserna angående statsdepartementen.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Avgåvos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:
nr 100, av herr *Julin*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om statsdepartementen;

nr 101, av herr *Hansson, Gustav*, och herr *Strömberg*, om vissa ändringar i lagen om val till riksdagen;

nr 102, av herr *Lindhagen*, angående ändringar i kommunalförfattningarna i syfte att underlätta anskaffandet av mark eller kredit för bostadsändamål; samt

nr 103, av herr *Lindhagen*, angående krigsväsendets fullständiga avrustning såsom mål för Nationernas förbund m. m.

Herr *Lindhagen* väckte en motion, nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående anslag till privatläroverken.

Denna motion hänvisades till statsutskottet.

Herr *Lindhagen* väckte en motion, nr 105, om krigsväsendets avrustning.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 106, av herr *Lindhagen*, om militärmusikens bibehållande såsom en statsinstitution;

nr 107, av herr *Petrén*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för befattningshavare vid naturhistoriska riksmuseet;

nr 108, av herr *Sandén*, om inrättande vid folkskoleseminariet i Karlstad av en ordinarie lärartjänst i gymnastik med lek och idrott;

nr 109, av herr *Johansson, Johan Peter*, om tillfällig löneförbättring åt lärare vid folk- och småskolor samt högre folkskolor;

nr 110, av herr *Johansson, Johan Peter*, om anslag till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor;

nr 111, av herr *Johansson, Johan Peter*, om anslag till anordnande av s. k. folkhögskolekurser inom Härjedalen;

nr 112, av fröken *Hesselgren*, m. fl., om understöd till deltagare i vid folkhögskolor anordnade kortare kurser, huvudsakligen avsedda för industriarbetande ungdom;

nr 113, av herr *Trygger* m. fl., om utredning rörande Sveriges behov av försvarsanstalter m. m.;

nr 114, av herr *Trygger* m. fl., om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande;

nr 115, av herr *Hammar skjöld, Carl Gustaf*, angående ökat anslag till fält- och fälttjänstövningar;

nr 116, av herr *Stendahl*, om ökat anslag till flottans erättningsbyggnad;

nr 117, av herrar *Julin* och *Fehr*, angående avlöningförbättring för vissa postassistenter, kontors- och stationsskrivare samt telegrafassistenter;

nr 118, av herr *Julin*, angående vissa övergångsbestämmelser rörande löneförmåner för vid postverket den 1 juli 1925 anställd kvinnlig personal;

nr 119, av herr *Rosén*, om anslag till anläggning av en håll- och lastplats vid London mellan Hörnsjö och Vännäs järnvägsstationer;

nr 120, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, om subvention för lufttrafik å linjen Göteborg—Malmö eller Köpenhamn;

nr 121, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, om anslag till uppförande av en ny hangarbyggnad å Bulltofta flygstation vid Malmö;

nr 122, av herr *von Sneidern*, om ökat anslag till anläggning av enklare vägar;

nr 123, av herr *Enhörning* m. fl., om anslag till beredande av understöd åt ett handelsgymnasium i Sundsvall;

nr 124, av herr *Enhörning* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till indragning av sjökapstens- och förste-maskinistklasserna vid navigationsskolan i Härnösand; samt

nr 125, av herr *Enhörning*, om ökat anslag till säkerhetsanstalter för sjöfarten.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 126, av herr *Enhörning* och herr *Luterkort*, dels om ordnande av befälsutbildningen för den svenska handelsflottan, dels ock om anslag för främjande av skolskeppsverksamheten;

nr 127, av herr *Luterkort*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående föredragande i regeringsrätten; samt

nr 128, av herr *Luterkort*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Avgåvos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 129, av herr *Borell*, m. fl., om den s. k. B-skattens avskaffande;

nr 130, av herr *Dahl, Georg*, om höjning av tullen å fönsterglas; samt

nr 131, av herr *Clemedtson*, om höjning av tullen å socker.

Avgåvos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 132, av herr *Rosén*, om årligt understöd åt eldaren vid riksbankens avdelningskontor i Umeå E. A. Bäckström; och

nr 133, av herr *Luterkort*, om årligt understöd åt linjearbetaren N. Mattssons änka.

Avgåvos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 134, av herrar *Lyberg* och *Pålsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upplåtelse under åborätt av viss jord m. m.;

nr 135, av herr *Lindhagen*, angående lagstiftning om förbättring av ofullständiga jordbruk;

nr 136, av herr *Andersson, Erik*, m. fl., om förlängt anstånd med ordnandet av de i 31 § lagen om fattigvården omförmälda anstalter;

nr 137, av herr *von Koch*, om åtgärder för åstadkommande av samarbete mellan pensionsnämnd och fattigvårdsstyrelse; samt

nr 138, av frökan *Hesselgren*, angående vissa ändringar i lagen om allmän pensionsförsäkring.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 139, av herr *Schedin* m. fl., angående fördelningen äkta makar emellan av avgiftspensioner enligt lagen om allmän pensionsförsäkring; och

nr 140, av herr *Berglund*, om obligatorisk kontroll över förvaltningen av medel, som donerats eller anslagits för visst ändamål.

Avgavs och hänvisades till behandling av lagutskott en av herr *Trygger* m. fl., undertecknad motion, nr 141, om viss ändring i värnpliktslagen.

Avgåvos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 142, av herrar *Sederholm* och *Jönsson*, om provisoriskt lönetillägg åt professorerna vid statens lantbruksinstitut;

nr 143, av herr *Sederholm* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för befattningshavare vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet m. fl. institutioner;

nr 144, av herr *Österström* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för länsveterinärer;

nr 145, av herr *Lundell*, om anslag till reseunderstöd för lantbrukets studerande;

nr 146, av herr *von Sneidern* m. fl., om ökat anslag till uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet;

nr 147, av herr *Elisson*, om understöd åt hushållningssällskap, som vidtagit vissa åtgärder emot de smittofarliga tuberkulosformerna bland nötkreatur;

nr 148, av herr *Pålsson* m. fl., angående styckning av härför lämpade kronodomäner;

nr 149, av herr *Gabrielsson* m. fl., angående bidrag utan återbetalningsskyldighet till understöd av mindre odlingsföretag;

nr 150, av herr *Elisson* m. fl., om ökat anslag till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket;

nr 151, av herr *Schedin* m. fl., om anslag till befrämjande av utdikning å enskildas försumpade skogsmarker m. m.;

nr 152, av herr *Pers*, angående statens bistånd till utdikning av sådana vattensjuka marker, som äro tjänliga för skogsbörd;

nr 153, av herr *Dalberg*, om viss ändring i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; samt

nr 154 av herr *Johansson, Johan Peter*, om ersättning åt jägmästaren W. Fellenius för kostnader och utlägg vid uppförande av jägmästarbostad i Dorotea.

Herr *von Koch* väckte en motion, nr 155, om införande i skolorna av halvdagsledighet för friluftsliv.

Denna motion hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 156, av herr *Andersson, Jonas*, m. fl., om skyldighet för järnväg att inhägna sitt område; samt

nr 157, av herr *Österström* m. fl., om anslag dels till iståndsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Väster-norrlands län m. m., dels ock till anordnande av provisoriska lokaler för lant-mäterikontoret i nämnda län.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskildes kl. 4.12 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Fredagen den 22 januari e. m.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Avgåvos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 158, av herr *Nilsson, Alexander*, m. fl., om fullgjord skattebetalningsplikt såsom villkor för politisk rösträtt och valbarhet;

nr 159, av herr *Nilsson, Alexander*, m. fl., om fullgjord skattebetalningsplikt såsom villkor för kommunal rösträtt och valbarhet; samt

nr 160, av herr *Almkvist*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 5 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 161, av herrar *Norling* och *Sandegård*, angående inrättande av en särskild kyrklig överstyrelse; och

nr 162, av herr *Hallin*, angående sammanslagning av statssekreterare- och expeditionschefsämbetena.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 163, av herr *Fehr*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för justitieråd och regeringsråd;

nr 164, av herr *Luterkort*, angående avlöningsförbättring för hovrättsråd;

nr 165, av herr *Fehr*, om anslag till resestipendier under riksstatens fjärde huvudtitel;

nr 166, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om organiserande av ett armékavalleri;

nr 167, av fröken *Hesselgren*, angående avlöningsförbättring för vaktfruar vid fångvården;

nr 168, av fröken *Hesselgren*, angående avlöningsförbättring för vaktfruar vid statens tvångsarbetsanstalter;

nr 169, av herr *Ljunggren*, om ändrade bestämmelser rörande vårdkostnaderna för farliga alkoholister;

nr 170, av herr *Andersson, Henrik*, och herr *Frändén*, om ökat anslag till understödjande av brobyggnader m. m.;

nr 171, av herr *Bergman* m. fl., om anslag till en professur i svenska språket och litteraturen vid universitetet i Dorpat;

nr 172, av herr *Norling* m. fl., angående avlöningen för laboratorerna vid farmaceutiska institutet;

nr 173, av herr *Norling*, angående avlöningen för professorerna vid farmaceutiska institutet;

nr 174, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om rätt för skoldistrikt att anordna den allmänna fortsättningsskolan såsom ettårig;

nr 175, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om befrielse i vissa fall från skyldigheten att besöka fortsättningsskola;

nr 176, av fröken *Hesselgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående minskning av anslaget till Anna Sandströms högre lärarinneseminarium;

nr 177, av herr *von Koch* m. fl., om anslag till läkarundersökningar och läkarvård av landsbygdens folkskolbarn;

nr 178, av herr *Almkvist*, om uppförande på ordinarie stat av högre lärarinneseminariets hushållsskola;

nr 179, av herr *Bergman* m. fl., angående vissa anslag till nykterhetens främjande;

nr 180, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, om anslag till resestipendier åt journalister;

nr 181, av herr *Lindley* m. fl., om förbättrad avlöning och ändrad benämning för kommerskollegii sjötekniska biträde;

nr 182, av herr *Thulin*, om nedsättning av räntan för vissa lån från lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby;

nr 183, av herr *Bergman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse av 2 § i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel; samt

nr 184, av herr *Bergman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 2 §§ i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Herr *Vrang* väckte en motion, nr 185, om revision av gällande bestämmelser för allmänna bidrag till primärkommunerna.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Avgåvos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 186, av herr *Bergman* m. fl., om sänkning av maximigränsen för utminutering av spirituosa; och

nr 187, av herr *Stendahl*, om viss ändring i § 19 frihamnsförordningen.

Herr *Pauli* avlämnande en av herr *Örne* och honom undertecknad motion, nr 188, om befrielse för Nobelstiftelsen från skyldigheten att erlägga bevillning samt inkomst- och förmögenhetsskatt.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Avgåvos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 189, av herr *Petrén*, om årligt understöd åt vaktkonstapeln Sven August Petterssons änka;

nr 190, av herr *Petrén*, om årligt understöd åt vaktkonstapeln Carl Fredrik Eklunds änka; samt

nr 191, av herr *Sandegård*, om årligt understöd åt förre soldaten J. A. Wadman.

Avgåvos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 192, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, och herr *Lyberg*, om lagstiftning angående obligatorisk skiljedom i vissa arbetstvister m. m.;

nr 193, av herr *Fehr* m. fl., om ändrade bestämmelser rörande tillstånd till elektrisk starkströmsanläggning, erforderlig för elektrisk järn- eller spårväg;

nr 194, av herr *Fehr*, angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 195, av herr *Nilsson, Petrus*, m. fl., om förbättrade villkor för vissa i lagen om allmän pensionsförsäkring avsedda invalider; samt

nr 196, av herr *von Koch*, om förlängt anstånd med ordnandet av de i 31 § lagen om fattigvården omförmälda anstalter.

Avgåvos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 197, av herr *Nilsson, Nils Anton*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för tjänstemännen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet;

nr 198, av herr *Nilsson, Nils Anton*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för länsveterinärer;

nr 199, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om ökat anslag till försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar;

nr 200, av herr *Nilsson, Nils August*, om anslag för högre utbildning i trädgårdsfacket;

nr 201, av herr *Nilsson, Nils Anton*, m. fl., om ökat anslag till understödande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm;

nr 202, av herr *Nilsson, Nils Anton*, om understöd av statsmedel till vissa ömsesidiga försäkringsanstalter på grund av förluster, förorsakade av mul- och klövsjukeepizootien inom landet; samt

nr 203, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om anslag för tilldelande av pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner.

Herr *Nilsson, Nils Anton*, avlämnade en av honom och herr *Gabrielsson* undertecknad motion, nr 204, angående inrättande inom lantbruksstyrelsen av en särskild byrå för handläggning av mejeriärenden.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Avgåvos nedannämnda motioner:

nr 205, av herr *Nilsson, Petrus*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag rörande dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst; och

nr 206, av herr *Thorberg*, i samma ämne.

Dessa motioner hänvisades, i vad de angingo pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, så vitt motionerna rörde jordbruksärenden, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Herr *Ekman, Carl Gustaf*, väckte en motion, nr 207, om beredande av erforderlig giltighet åt arbetsgivares utfästelser om pensionering av anställd personal.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Herr *Ekman, Carl Gustaf*, avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 208, om införande i ordningsstadgan för riksdagens första kammare av bestämmelse om rätt för ledamot av kammaren att tillkännagiva sitt instämmande i inom kammaren hållet anförande.

Denna motion hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott.

Herr *Petrén* väckte en motion, nr 209, angående organiserad social hjälpverksamhet för de sinnessjuka.

Denna motion hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott.

Justerades ytterligare protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 8.42 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
